

TANULMÁNYOK
A 19-20. SZÁZADI
MAGYAR
TÁRSADALOM-
ÉS POLITIKA-
TÖRTÉNETBŐL

Eötvös
Műhely

TANULMÁNYOK
A 19–20. SZÁZADI
MAGYAR
TÁRSADALOM-
ÉS POLITIKA-
TÖRTÉNETBŐL

Szerkesztette
RÁCZ ANDRÁS

Argumentum Kiadó – Eötvös József Collegium
2002

A kötet a Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány és a Miniszterelnöki
Hivatal támogatásával jelent meg.

A borító Máthé Katalin rajzának felhasználásával készült.

© Eötvös József Collegium, 2002

TARTALOM

Előszó	5
<i>Veres Sándor: A Nagy-Sárrét keleti részén a XVIII–XIX. században élő nemesség száma, gyarapodása és származása</i>	9
<i>Egry Gábor: A Brassói és a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár korai történetének néhány jellegzetessége 1835–1848</i>	43
<i>Romsics Gergely: Az identitás feltételei. A Détruisez l'Autriche–Hongrie! magyarságképének funkcionális elemzése</i>	97
<i>Papp István: Fényes szelek – népi kollégisták emlékei</i>	113

Az Eötvös Műhely-sorozat legújabb, mostani kötetében az Eötvös József Collegium történelem műhelye közöl négy tanulmányt a 19–20. századi magyar társadalom- és politikatörténet köréből. A szerzők mindnyájan a Collegium végzett, illetve végzős hallgatói, akik valamennyien elkötelezett művelői a történeti stúdiumoknak.

Veres Sándor tanulmánya a Nagy-Sárrét nemességének 19. századi történetével foglalkozik. Egry Gábor cikke az erdélyi pénzügyek 19. századi működésébe enged bepillantást. Edvard Beneš *Détruisez l'Autriche-Hongrie!* című munkájának magyarságképét Romsics Gergely mutatja be, míg Papp István tanulmánya a népi kollégiumi mozgalom történetét egészíti ki két, eddig ismeretlen visszaemlékezés közreadásával.

Az Eötvös Collegium 1895-ös alapítása óta gyakran feltett kérdésre, mitől lett a Collegium az, ami, egy lehetséges választ – melyet talán a jelen kötet is bizonyít – Molnár Antal műhelyvezető fogalmazott meg:

„Miközben sokan sokfelé keresték a választ, a háttérben ismét felnőtt egy generáció, amelyik ugyanúgy dolgozott, akárcsak elődei, és amelynek teljesítményei miatt a jelek szerint sem az elődöknek, sem az utódoknak nem kell szégyenkezniük. Ennek bizonyítéka ez a kötet is, amelyre nemcsak az egyéni teljesítmények miatt lehet büszke a Collegium, hanem a fenti kérdésre adandó válasz kontúrjai is felsejlenek az írások háttérében. Ez a könyv generációs teljesítmény, amely nem tanári parancsszóra jött létre, hanem egymás érdeklődését, módszereit, szakmai igényességét alakító diákok közös munkája. Erre nemcsak az írások hasonló, alapvetően 19–20. századi témaválasztása, hanem egy megújuló történész-diskurzus jelenléte, az elméleti tájékozódás és a több szempontot egyszerre érvényesítő megközelítésmódok igénye is érzékelhetően utal. Ez a kötet és az ehhez hasonló igényes szakmai teljesítmények adják meg az értelmét diákok és tanárok közös munkálkodásának és ezen túlmutatóan az Eötvös Collegium létének.”

